СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 277. Джерзи Сити, Н. Дж., второк, 29. падолиста, 1927. VOL. XXXV. No. 277. Jersey City, N. J., Tuesday, November 29, 1927. THREE CENTS.

СЕНАТОР БОРА ПРОТИ КУЛИДЖА

ПІСЛЯ НЬОГО, КОНҐРЕС МОЖЕ ЗАБОРОНИТИ ВІЙНУ.

ВАШИНҐТОН, 26. падолиста. — Від завтрішнього дня за тиждень збирається на сесію 70. конґрес, котрий буде мати вирішити цілий ряд важних справ.

Сенатор Бора ставить між сі справи питанне проголошення війни беззаконним ділом. Він стоїть на становищи, що президентове становище, після якого уряд не може ввійти в того рода порозуміння з чужими державами, бо сьому перешкаджає конституційна влада, признана конґресови. Сенатор Бора каже, що конституція таких річий не постановляє та каже, що він буде старатися довести до того, щоби конґрес напер на уряд у тому напрямку, щоби він зробив угоду з другими державами світа, після котрих держава, що ломить виразні міждержавні угоди, має вважатися державою, поставленою поза рамки закона.

ДРАСТИЧНИЙ ВИСТУП ПРОТИ ТУРЕЦЬКОГО ДИПЛЬОМАТА.

АМЕРИКАНЕЦЬ НАЗИВАЄ ТУРКА РІЗНИКОМ ВІРМЕНІЇ.

НЮ ЙОРК, 27. падолиста. — Джеймс Джерард, бувший американський амбасадор Злучених Держав у Німеччині, видав публичний протест проти приїзду до Америки турецького представника Мухтара Бея.

Джерард називає приїзд Мухтара Бея до Америки поличником для Злучених Держав, бо Америка не підписала лозанського договору між аліянтами а Туреччиною, а кромі сього Бей се один з винуватих за вимордування 30,000 Вірменів.

„СУХІ" ЗБИРАЮТЬСЯ ПРОТИ СМИТА.

АНТИСАЛУНОВА ЛІҐА ХОЧЕ ЙОГО ПОБОРЮВАТИ ЗПОЗА РЕПУБЛИКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ.

ВАШИНҐТОН, 27. падолиста. — Сюди зїхалося богато провідників ріжних проґибіційних урядників, заінтересованих у надходячих виборах президента Злучених Держав. Хочуть вони передовсім поборювати кандидатуру Ал. Смита, а хочуть свою кампанію вести самостійно від републиканської партії.

На чолі руху стоїть Антисалунова Ліґа. Рада Тверезости методиської церкви виступила з публичною заявою, що ціла церква повернеться проти демократичної партії, як вона іменує кандидатом „мокрого" Ал. Смита.

ҐРІЗЬБА СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК, 27. падолиста. — Дві тисячі робітників, працюючих при перевозі вугля річними й прибережними кораблями, постановили зажадати від своїх підприємців підвисшення робітничої заплати, а колиб вони не хотіли дати, вийти на страйк.

Сі робітники побирають на місяць 100 долярів, а хочуть мати 130.

ПРОПОВІДНИК ПРОТИ ЛЮДИЙ, ЩО СТРАШУТЬ АМЕРИКУ БОЛЬШЕВИЗМОМ.

НЮ ЙОРК, 27. падолиста. — Др. Паркез Кедмен, відомий протестантський проповідник, виголосив в однім бруклинськім відділі орґанізації „Вай-Ем-Сі-Ей" промову про радикалізм в Америці, в котрій виступав проти звичайного в Америці залякування публики большевизмом.

Бесідник говорив, що большевизм в Америці такий слабий, що ним нема що лякати здорово думаючого чоловіка. Мимо сього, як говорив бесідник, сього залякування вживають ріжні нечесні аґітатори, що звертаються проти ріжних зовсім потрібних реформ.

ВТІКАЛА ПЕРЕД МУЖЕМ, УПАЛА ПІД АВТО.

ГЕКЕНСЕК, Ню Джерзі, 27. падолиста. — До місцевого шпиталя доставлено нині рано одну жінку, переїхану автомобілем. Вона була без памяти. Коли прийшла до себе, лікарі спитали її, як вона найшлася в ту пору ночи на вулиці та попала під автомобіль. Жінка заявила, що вона казиваеться Катерина Кліс, має 42 роки, живе з родиною в Лител Фері, Ню Йорк, а з дому втекла, як її муж прийшов пізно до дому пяний та став її бити.

Поліція зацікавилася її словами та розвела слідство над мужом. Дома його не найдено.

СЕНАТОР ПЯТНУЄ ВЖИВАННЄ ГРОША ДЛЯ КОНТРОЛІ УРЯДУ.

БОСТОН, 27. падолиста. — Сенатор Най, незалежний републиканець із Норт Дакоти, виголосив тут у Фор Гол Форум промову про небезпеки для американської демократії. В своїй промові заявив він, що найбільшою небезпекою для независимих політичних інституцій американського народа є американські богацтва, яких властителі вживають часто на те, щоби контролювати уряд. Як примір таких заходів сенатор подав справу нафтових аренд. Він пятнував острими словами Фола, Синклера й Бернса.

$4,000 (ЧОТИРИ ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ)

ВИСЛАЛО ЗНОВА ОБЄДНАННЄ ТЕЛЕҐРАФІЧНО ДЛЯ ПОТЕРПІВШИХ ВІД ПОВЕНІ В СТАРІМ КРАЮ ЯК ДАЛЬШУ ЖЕРТВУ ВІД АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

ДОСІ ВИСЛАЛО ОБЄДНАННЄ ДЛЯ ЖЕРТВ ПОВЕНІ $10,650.

ВСІ ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ ЗБИРАТИ І СЛАТИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

Obyednanye, P. O. Box 411. Philadelphia, Pa.

ФУНТ СТЕРЛІНҐІВ ВАРТУЄ $4.87.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Англійський фунт стерлінґів вартує тепер $4.87. Є се найвисша вартість, до якої він дійшов, від 1914 року. Найбільшу вартість, бо $7.00 мав фунт стерлінґів у першім місяці війни, коли то винято усі европейські капітали з нюйорських банків.

ОБІЦЯЮТЬ ДЕСЯТЬ МІЛІОНІВ ГОЛОСІВ.

ЕВАНСТОН, Ілл. — Предсідателька орґанізації „Віменс Крищен Темперенс Юніон" заявила, що слідуючі вибори президента Злучених Держав будуть одною з найзавзятіщих виборчих боротьбів у історії нашої республики. Американські жінки ґарантують, що дадуть десять міліонів голосів кандидатови котроїбудь партії, який заявиться отверто проти плянів знесення проґібіції.

ШИБЕНИЦЯ ОДИНОКИМ РОДОМ СМЕРТНОЇ КАРИ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 25. падолиста. — Незадовго видадуть закон, на підставі якого одиноким родом смертної кари у Польщі буде шибениця. Сей закон видадуть тому, що польські жовніри віддавна вже протестували проти уживання їх до розстрілу злочинців.

У Польщі є тепер лише оден урядовий кат. Він дістає 460 злотих місячної платні, а крім сього ще 100 злотих премії за повішення кожного злочинця. У послідній часі що-раз менше людей вішано у Польщі й кат почав нарікати на значне зменшення своїх доходів. Після нового закона буде польський кат діставати 1000 злотих за одно повішення, крім звичайної своєї платні.

ЗЇЗД СТАРОРУСЬКИХ МАМУТІВ.

1. падолиста відбувся у Львові зїзд товариства ім. Качковського, в якому взяли участь заґальванізовані останки колишніх русофілів з послом Серебряніковим на чолі. Найбільше було священства та урядовців, натомісць мала скількість селян. Найпалкіщу дискусію викликала справа введення до видань фонетичного правопису, бо, як її приклонники доказували, етимольоґією тепер ніхто не хоче читати й це відбивається сильно на москвофільських виданнях. Одначе табор оборонців етимольоґії був сильніщий і тому рішено її задержати. Наслідком цього дотеперішний голова товариства др. Глушкевич не приняв головства на будуче.

ВЛАСТИТЕЛЬ ПЯТЬЦЕНТОВИХ РЕСТАВРАЦІЙ МІЛІОНЕРОМ.

ШИКАҐО, Ілл. — Умер тут Джан Р. Томпсон, властитель численних пятьцентових реставрацій. Покійник полишив по собі маєток, який виносить 6 міліонів долярів.

ПЕРЕВАЖАЮЧА БІЛЬШІСТЬ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ПРОТИ ТРОЦЬКОГО.

МОСКВА, 26. падолиста. — Плятформа Троцького й опозиції ним веденої потерпіла цілковиту поразку по цілім Сов. Союзі, як подає часопис „Правда", орґан центрального комуністичного комітету.

І так при голосуванню в льокальних уніях, у переважній части Совітського Союза, за плятформою Сталіна заявилося 610,000 членів, а за програмою Троцького й опозиції лише 3,500 членів.

„Робітники й большевики", пише Правда, „привитали героїв другої оперeткової партії насмішками й бурею пролетарського гніву. Вони покінчили свої порахунки з троцькізмом у правдиво пролетарський спосіб, нищучи його політично".

Голова народніх комісарів, Риков заявив у своїй бесіді в Харкові, що „буржуазія знає, що роздвоєння в комуністичній партії означає роздвоєння в краю, яке отвирає щілину, через котру може прийти до інтервенції. На щастя однак для Совітської Росії не має опозиція ніякого впливу ні серед партій, ні серед робітників".

ВЕЛИКА УКРАЇНА — ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Київський Комітет Червоного Хреста з ініціятиви Комітету допомоги населенню Західної України, що потерпіло від повені, орґанізував карнавковий збір у місті.

Комітет одержав відомости від сільських орґанізацій Червоного Хреста про те, що при кожному Комітетові орґанізовано спеціяльні комісії, які енерґійно провадять збір пожертв хлібом і грішми.

Управління Укрсельбанку ухвалило видати Українському Червоному Хресту 10.000 карб. на допомогу населенню Західної України.

НЕВДАЧА ЧЕСЬКИХ КОЛЬОНІЙ У ТУРКЕСТАНІ.

МОСКВА. — Чеські кольонії, які основано в 1921 році в Туркестані, не тішаться успіхом. Недавно звернулися чеські кольоністи з просьбою до совітського правительства, щоби воно видало їм пашпорти на поворот до Чехо-Словаччини.

ГРЕЦЬКА ЦЕРКВА ЗАНЕПАДАЄ.

АТЕНИ. — Грецька православна церква переживає тепер дуже тяжкі часи. Численні замахи й революції останніх часів підірвали не тільки державне, але й церковне життє. Місійна діяльність церкви спинена. Правительство церквою не тільки не піклується, але й навпаки підкопує її вплив і авторитет. Церковні часописи переповнені жалобами на правительство. Тенденція шкільної науки іде в тому напрямі, щоби прославляти старинних поганських героїв а промовчувати героїв християнських. Наслідком цього є загальний релігійний індиферентизм. Крім того перебуває також грецька церква тяжку господарську крізу. Закон з 5. січня 1926 р. полишив духовенству й церкві тільки четверту часть їх дотеперішної посилости; решта підпала конфіскаті. Протести проти забрання землі були без успіху.

ЗІНОВЄВА ВПУСТЯТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 25. падолиста. — Німецьке міністерство заграничних справ заявило, що йому нічо невідомо про намір Зіновєва приїхати до Німеччини, про що писали нюйорські часописи. Також і тутешне російське посольство заперечує сю вістку й сумнівається, чи Зіновєв дійсно вийде з Совітського Союза.

Дальше заявило німецьке міністерство, що колиб Зіновєв просив німецький конзулят о візу на вїзд до Німеччини, йому її дадуть без ніяких перешкод.

СПАЛИЛИ ТІЛО АМЕРИКАНСЬКОЇ КОМУНІСТКИ.

МОСКВА, 25. падолиста. — У крематорії Донського монастиря спалено на днях тіло американської комуністки Рафаельсон. Вона вела комуністичну пропаґанду в Китаю й працювала в комінтерні.

На спаленню її тіла були присутні визначні комуністичні діячі.

1.000 ПЛУГІВ НА ДОБУ.

Найбільший на Україні завод, що виробляє плуги, завод ім. Жовтневої Революції в Одесі, поточного року виробить 246.570 плугів ріжних систем. Завод виробляє на добу майже 1.000 плугів, себто 2 плуги за хвилину.

Продукція, вироблена заводом, поточного року перевищить торічну продукцію на 1250 тис. карб.

ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ БЕСАРАБІЇ

РУМУНСЬКЕ И СОВІТСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО РОЗПОЧАЛИ НАНОВО ПЕРЕГОВОРИ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 27. падолиста. — Румунське й Совітське правительство розпочали наново переговори в справі полагоди питання дотично державної приналежности Бесарабії. Переговори ведуться у Відні.

Румунське правительство склонюється до пороблення деяких територіяльних уступок Совітському Союзови, коли він згодиться признати східну границю Румунії.

Переговори веде румунський посол у Відні, М. Мітілінеу брат бувшого міністра загр. справ.

ПОЛЬЩА РІШИЛА ЗІҐНОРУВАТИ КОМУНІКАТ СОВІТІВ.

ЗАПЕРЕЧУЄ ЗАКИД, ЩО НАМІРЯЄ ОКУПУВАТИ ЛИТВУ.

ВАРШАВА, 26. падолиста. — Польща постановила зіґнорувати совітське упімнення відносно польсько-литовської ситуації. Виступ Сов. Союза, попертий Німеччиною, уважає Польща одним з найбільше нетактовних кроків. Пілсудський, відбувши нараду з міністром загр. справ Залеським, рішив цілком не відповідати на комунікат Совітів. Після гадки Польщі, лише Ліґа Націй має право занятися полагодою польсько-литовського спору.

Польща твердить, що ніяка гроза війни не істнувала між нею а Литвою, і що совітське правительство роздуло цілу справу до неможливих розмірів, щоби опісля виступити в ролі миротворця й дати Німеччині нагоду домагатись загалького розоруження на женевській конференції.

Цілу аферу про грозу війни, твердить Польща, викликав заговір литовських еміґрантів в околиці Вильни, щоби повалити теперішнє литовське правительство в Ковні.

Литва мала обсадити, як каже Польща, сильною патрулею литовсько-польську границю й розпочала мобілізацію.

СОВІТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ПРИБУЛА ДО ЖЕНЕВИ.

ШВАЙЦАРСЬКА ПОЛІЦІЯ БЕРЕЖЕ ЧЛЕНІВ ДЕЛЕҐАЦІЇ, ПОБОЮЮЧИСЬ О ЇХ ЖИТТЯ.

ЖЕНЕВА, 26. падолиста. — Прибула тут совітська делеґація з Літвіновом на чолі, щоби взяти участь у „Конференції для роззброєнь". Швайцарська поліція й детективи бережуть старанно членів делеґації, побоюючися, щоби котрого з них не спіткала доля російського посла, В. Воровського.

З великим трудом удалося делеґації знайти оден готель, який вкінці згодився її приняти. Передтим однак поліція перевела старанне слідство з усіми робітниками готелю, почавши від управителя, а скінчивши на помивачці начиння, щоби переконатись, чи нема між ними яких укритих антибольшевиків. На розказ беркенського правительства, кожний член совітської делеґації остає під охороною поліції. Професор Фрібурґ, в імени многих швайцарських горожан, яких зруйнував фінансово Совітський Союз, вислав протест до швайцарського правительства проти впущення сеї делеґації до Швайцарії.

АТЕНТАТ НА ПОСАДНИКА ВІДНЯ.

ВІДЕНЬ, 26. падолиста. — На д-ра Зайц-а, посадника Відня, зроблено неудачний атентат.

Коли др. Зайц виходив з віденської авдиторії, що лежить недалеко північно-західного двірця, стрілив до нього з револьвера оден молодець. Куля не трафила д-ра Зайц-а, а атентатчика зловлено. Зоветься він Штребінґер, має 23 роки життя й є політичним ворогом соціял-демократів, до котрих причисляється й др Зайц. Заявив він, що хвилево не мав жадного заняття й вже віддавна плянував застрілити д-ра Зайц-а.

ПОЛЬЩА ПОПИРАЄ ЛИТОВСЬКИХ ЗАГОВІРНИКІВ.

ЛИТВА НЕ ПОГОДИТЬСЯ З ПОЛЬЩЕЮ, ДОКИ ВОНА НЕ ВІДДАСТЬ ВИЛЬНИ І НЕ ПРИЗНАСТЬ ПОВНОЇ НЕЗАВИСИМОСТИ ЛИТВИ.

БЕРЛІН, 27. падолиста. — Премієр Литви, Вальдемарас, у телеґрамі до аґенції Райтера заявляє, що Польща попирає литовських заговірників, які у вересні утікли з Литви, по невдачнім повстанню у Таврогґен. Польща послугується тими заговірниками, щоби зорґанізувати революційний рух проти литовського правительства.

Що до питання, чи Литва готова ввійти в дипльоматичні взаємини з Польщею заявив Вальдемарас, що ніяка литовська партія не згодиться признати Польщі Вильни, а тим самим увійти в дипльоматичні зносини з нею. Теперішнє литовське правительство готове ввійти в дипльоматичні зносини з Польщею лише під услівям, що вона заключить з Литвою вдоволяючий договір відносно Вильни й врочисто заявить, що буде шанувати незалежність Литви.

ІТАЛІЯ Й ФРАНЦІЯ ГОДЯТЬСЯ НА БУДОВУ ТУНЕЛЮ.

ЖЕНЕВА, 26. падолиста. — Італійське й француське правительство, переглянувши звіти інжинерів, рішили розпочати будову тунелю попід гору Монт Блянк. Тунель буде вести з Шамонікс у Франції, до Аости, в Італії. Його довжина буде виносити 14.500 ярдів. Скоротить він о три години експресову дорогу з Лондону й Парижа до Медіоляну й Риму.

Потрібні на його будову гроші одержиться зі спеціяльно розписаної европейської позички, за яку заґарантують оба правительства.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІЙНА ЧИ РОЗОРУЖЕННЯ

Бувший англійський премієр Лойд Джордж, якому дехто заповів вже політичну смерть, розпочав сильну, можна сказати передвиборчу кампанію, звернену проти політики теперішнього консервативного англійського уряду за його нерішучість в справі роззброєння. Арґументи Лойд Джорджа були настільки переконуючі, що звернули знова загальну увагу на його особу, а англійський уряд змушений був обмежити розбудову воєнної фльоти до одної третини. Сталося це головно завдяки загальному сентиментови, який погоджувався з мировою програмою лібералів і їх голови Ллойда Джорджа, який звертав увагу на те, що ціла Европа находиться сегодня в більшій воєнній небезпеці як це було в 1914 році. А все те через те, що всі держави говорять про розоруження, а на ділі збояться на більшу скалю як це було до 1914 року. Німеччина і всі ті, що були з центральними державними, фактично роззброєні і мілітарно так як би не істнували. Нема отже того ворога, що загрожував би світовому мирови. Якаж отже причина, що другі держави зброяться? Чому саме тепер стоїть проти обеззброєних Німців 15 міліонів готового війська в Европі, яке винищує економічно населення Европи і держить всі краї в нервовім напруженню.

Все те, каже Ллойд Джордж, є в першу чергу вислідом несправедливого верзальського договору, який залишив багато спірних питань невирішеними а другі вирішив несправедливо. Через те залишив він по собі зародок нових світових конфліктів. Всі це знають і тому саме зброяться на випадок вибуху тих конфліктів.

І хто тільки погляне на сегоднішню пресу та на ті новини, які вона приносить, побачить відразу, що Европа по верзальськім договорі опинилася дійсно на вулькані. Один тільки день приносить нам грізні вісти про напруження між Італією а Югославією з приводу албансько-італійського договору, маємо Румунію, якій знова грозить переворот, на який ждуть Угорщина, Болгарія і Україна, маємо польсько-литовський конфлікт, який ввійшов в дуже остру фазу і який один може вже втягнути цілу Европу наново в війну. А попри те маємо ще вісти про революційні розрухи на Великій Україні. Годі зорієнтуватися, о скільки вони правдиві, бо дуже можливо, що ті вісти розпускає сама Румунія на те, щоби очі Европи відвернути від тої внутрішної боротьби, яка її готова стрінути по смерти Братіяна, та забезпечити собі чужосторонню поміч, колиб вибухла в неї революція, а Україна хотілаб з цего скористати і пішлаб відбивати Бесарабію.

Все те одначе є ознакою, що Европа на дорозі до війни, а не до розоруження. І як довго всі держави не будуть фактично розоружені, а зародки світових конфліктів усунені — нічого не вдіють розоружні конференції.

УКРАЇНЦІ В РУМУНСЬКІЙ НЕВОЛІ

(Докінчення).

Українські інституції.

1. „Північно - Буковинський Банк", акціонерна спілка з капіталом 3 міліони лей (20.000 долярів), заснована з маєтку „Селянської Каси", при чому цей маєток перейшов з рук селян в руки акціонерів, між якими крім Українців є один Поляк (граф деля Скала) та один Румун. Ця спілка за короткий час стала власністю кількох людей, а селянство жадної користи з неї не має, бо не може платити за позичку 36%. Банк є власником камяниці на панській вулиці (колишня власність посла Н. Василька).

2. „Кредетовий Банк" повстав з „Руської Каси". Має капіталу 2 міліони лей. Розвивається гарно.

3. „Народній Дім" в руках кліки, яка не хоче приймати нових членів. Винаймає свої убікації й має з того дохід.

4. „Українська Видавнича Спілка". Книгарня, яка видурила від членів уділи і тепер стала власністю трох людей.

5. „Український міщанський хор", давав давнійше театральні представлення, які тепер заборонені. Дає часом концерти.

6. „Український Кобзар" — удержує музичну школу і дає концерти.

7. Українське Касино", удержує читальню.

8. „Українська Бурса імени Федьковича" має власний дім і удержує українських учеників.

9. „Товариство православної шляхти", має власний дім. Удержувало бурсу для дівчат, але тому два роки її розвязано і поділено убікації на помешкання для членів.

10. „Чорноморе" — академічне товариство. Дає відчити та вечірки.

11. „Жіноча Громада". Дуже активна орґанізація. Виступає на міжнародніх жіночих конґресах, підносячи на них справу становища Українців в Румунії. Недавно орґанізувала виставку домашнього промислу в Чернівцях, в льокалі „Народнього Дому".

12. „Довбуш" — спортовий клюб, — діяльне товариство, яке здобувало нераз на змаганнях з иншими спортовими дружинами перемогу.

13. „Українська книгозбірня" має велику бібліотеку, яку все поповнює новими виданнями. З бібліотеки користають селяне з дооколичних сіл та шкільна молодь.

Всі ці товариства знаходяться в Чернівцях. Поза тим:

14. В Кіцмані співоче товариство „Боян" — дає концерти та вечірки з танцями.

15. В Букарешті товариство „Буковина", в якому гуртуються українські студенти, що там студіюють.

В Бесарабії, Добруджі та на Мармарощині жадного українського товариства та орґанізації немає.

Політика Румунії супроти українського населення.

Як відомо, Буковину загарбала Румунія підчас розпаду Австрії в 1918 році, маючи на те таємну умову з Францією ще з року 1916, коли видно було вже, що Росія довго вести війни не зможе. Бесарабію окупували Румуни ще в січню 1918 року під претекстом боротьби з большевиками. А коли большевиків вже не було, сфальшували в свою користь постанову бесарабського парляменту, щоби оправдати в той спосіб свій наїзд.

Добруджу посідала Румунія на підставі рішення міжнародньої берлінської конференції з року 1871.

Мармарошську округу забрала Румунія на підставі договору з Чехами, при реґуляції спільних кордонів. Переймаючи в посідання нові землі по світовій війні, Румунія договором з дня 9 грудня 1919 року (Парижський договір) зобовязалася охороняти права національних меншостей. Якби хоч десяту частину з тих зобовязань захотіли Румуни дотримати, то національним меншостям в Румунії ще сяк-так можна булоби витримати. Але Румуни відразу зіґнорували всі пункти цего договору. Всі національні меншости румунської держави (а їх є біля 35%), а особливо українське населення, опинилося в тяжкій неволі. Румуни повели шалений похід проти всього, що є українським. Знищили все українське шкільництво, перемінили український характер церков на чисто румунський, заборонили ввіз українських книжок та ґазет до Румунії, а до того всього ввели суворий поліційний режім, який скріпили ще станом перманентної облоги. Про знущання румунської таємної контр-розвідки сиґуранци та инших представників поліційної й цивільної влади над українським населенням можна писати сотки томів грубих книжок. Знаходячись в страшних умовах, вічно загрожуване й переслідуване українське населення не може зорґанізуватися до боротьби в нутрі Румунії. На жаль, орґанізованої акції оборони прав нашого населення в Румунії ніхто не веде й поза її межами, кромі тої акції, яку час до часу веде през. Петрушевич.

За найменшу спробу українського населення зорґанізуватися для оборони не так національних, а просто горожанських своїх прав, Румуни в страшний спосіб населення переслідують. Навіть за леґальне виявлення народної волі при виборах до парляменту та місцевих урядових установ спадають на населення жорстокі кари. При виборах усякі спроби виставлювати українських кандидатів та голосування на них переслідуються як тяжкий державний злочин. Арештованих бють, водять по постерунках поліційних, замикають до вязниць і страшним терором спиняють всяку передвиборчу, чи виборчу аґітацію. Висилки делеґацій до уряду не помагають нікому, а самих делеґатів катують. Виступ на міжнародньому світі власними краєвими українськими силами неможливий через брак коштів. Хоч спроби, зроблені минулого року на інтернаціональному конґресі жінок (виступ пані О. Гузар) та участь Кракалії як делеґата на сьогорічній сесії конґресу европейських національних меншостей, не лишилися безслідно, а знайшли відгук у европейській пресі та в Букарешті.

Орґанізація оборони наших прав в Румунії.

Оборону прав наших братів, поневолених Румунами, повинні перебрати на себе ті Українці, які знаходяться поза границями Румунії, а перш за все американські іміґранти. В Америці, а особливо в Канаді, є досить наших людей, що походять з Буковини, Бесарабії, Добруджі та Мармарошської округи. Між ними є досить свідомих синів свого народу, чулих на страждання своїх братів під Румунами. Вони то перш за все повинні взятися за орґанізацію самооборони. Повинні бути засновані відповідні Комітети під гаслом: „Наші брати гинуть в неволі румунській — поможім їм"! Ці комітети через „Обеднання" моглиб розпочати широку акцію. Ця акція малаб виявлятися в збиранню грошей на пресовий фонд тій національній пресі, що тепер жевріє в Чернівцях, в допомозі політичним вязням, в нагадуванню про неможливе становище Українців під румунським ярмом на всіх інтернаціональних зїздах та конґресах та на апеляції до Ліги Націй.

Між иншим тепер членом Ради Ліги Націй є канадійський Француз, представник Канади в Лідзі, який розуміє становище поневолених народів і вже заявив, що буде боротися за поліпшення умов для їх культурного, політичного та економічного розвитку. В Канаді ми маємо своїх послів до провінціяльних та домініяльних парляментів. Також там є значна кількість наших політиків та визначнійших громадських і культурних діячів, які моглиби через представників Канади в Лідзі Націй багато допомогти поліпшенню становища наших братів в Румунії. Акція та буде мати вигляд на успіх, бо Німеччина заявила, що вона рівнож візьме в оборону поневолені національні меншости та буде домагатися, щоби всі держави точно виконували ті зобовязування, які вони переняли, підписуючи договори про охорону прав національних меншостей.

Від Богдана до Йвана не було гетьмана. (Хмельницький — Мазепа, 1657-1687).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

У НАС „ВЖЕ ВСІ ДАЛИ"

Недавно читав я спомини п. Белі, як то він збирав на дім Просвіти в свойому селі і які мав пригоди. І мені зібралося на охоту написати дещо про збірки на потерпівших від повені.

Жию у кілька-міліоновому місті. Наших людей тут багато. Є політики всякого рода, є бизнесмени, є „свідомі робітники" і є звичайні собі люде.

У старому краю біда, а у нас дебатують і орґанізують комітети. Вже є два, а тут ще один, ще один, і ще сякий і ще такий. Збирають. Вже тихо. Ходжу по мітинґах і чую: один підносить справу допомоги, просить о жертву, балакає, доказує, показує всі часописи. Всі кажуть, що треба, але „я вже дав там", а „я дав там", „всюди не можу дати". Тільки декотрі кажуть, що треба так довго помагати, як довго там біда, і жертвують. Але знова питаннє куди і як післати? Отце питання забиває голови. Ті, що „вже дали", дебатують на всі заставки, до зубів скачуть і доказують, чому тут а не там. У нас людей богато. Всі хваляться, яка у них велика сила. У тій парохії стільки соток членів, а у тій стільки, а у тої кращі люде, а там братства, товаристтва, відділи такі і сякі. Читаю звіти. Зібрали одні $15.00, другі $34 і ще щось і так всі від десятки аж до „фрізінґ пойнт", а далі кого не спитаю, кождий дав. Спитаю, скільки і кому, то каже свого імени не дав, бо не хотів, а дав на вічу. Сотки кажуть, що на вічу дали, що в капелюх скинули. Галя повна була, а зібрали в капелюх 31 дол. „білов фрізінґ пойнт". Віче — добрий тепер викрут; а ще коли люди визнають ріжні програми, тоді вже найлекше викрутитися.

В однім звіті була пятка від незнаної особи, а до тої особи зголосився вже цілий тузин „жертводавців". Кождий каже, що не хоче на таку ціль свого імени давати.

У нас всі добрі. У нас вже всі дали. У нас відчувають недюлю. Тому й збірка в нас випала „чудесно".

У нас припадає на кожду особу 4 (ч-о-т-и-р-и) центи, що зложили на потерпівших від повени.

Що за лихо навістило наших людей? Чому такі скупендряги?

Добрим словом, просьбою, нічого зробити не годен. Змусити неможливо. Якого способу треба?

Чомуж нам у такій важній справі не порозумітися? Маємо збирати від трох і більше ґруп і висилати до кількох комітетів в краю, але довести до того, щоби кождий чув на собі обовязок пожертвувати, щоби для всіх повинна бути одна відзнака; тоді кождий буде змушений мати такий ґузик, а тим самим зложити жертву. Коли нема инших способів, то берімся хоч такого.

Свій
Филаделфія, Па.

Тесть любить честь, зять любить взять, а шурин очі жмурить, щоб не дать.

З сином позмагайся, та й на печі зоставайся, а з зятьом позмагайся, то й з села вибирайся.

Оден син — не син, два сини — пів сина, а три сини — ото тільки син.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1928 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 28. падолиста: Від. 38 (2 п.), 42, 53, 54, 55, 61, 69, 71, 73.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

В. Будзиновський.

PRAWEM I LEWEM.

(8)

Коли в Сяніцькій земли вже надоїло спокійній шляхті, вона в 1647 р. на соймику у Вишни переперла упрощеннє і скороченнє карної процедури проти опришків-хлопів, так що шляхтич дістав право арештувати, судити й карати також чужого хлопа, коли спіймав його, або у себе на горячім, або мав проти него свідків. В 1588 р. сойм ухвалив конституцію для Руського воєвідства, котра зобовязувала шляхтича, щоби хлопа обжалуваного о розбій зараз приставляв до гроду, або за него ручив.

По відході Хмельницького з Галичини галицька шляхта утворила карний корпус. Хлопів масово розстрілювано і стинано. Майже в кождім селі стято по кільканайцять до кількадесять хлопів; в Блудниках стято всіх. Зі Снятина тільки 300 втікло в Молдаву. Місто спалено. Маса дрібної шляхти тратить маєтки, котрі правом кадука загортають повітові ротмістри і їх жовніри.

Судівництво з процедурою „правем і левем", о скільки воно впливало на судьбу хлопів, не мало найменшого впливу на розвій і судьбу української нації. Се тому, бо хлоп був політично безправний і не мав найменшого впливу на хід публичних справ. Хоч би не було безправств на шкоду хлопа, то національність хлопської верстви не мала би найменшого впливу на національний характер земель польської держави. За те рішаючий вплив під сим зглядом мало польське судівництво і спосіб рішання спорів між шляхтичами. При кождім спорі між шляхоцькими членами обох націй, без огляду на се, чи предметом або причиною спору була чисто приватна справа, чи справа з характером публичним, горою була та сторона, котра до спору станула з більшою силою шабель. Колиж в кождім спорі послідне рішаюче слово мала шабля, то не було ріжниці, якої народности є, чи яку віру ісповідує рука, що орудує тою шаблею. Під сим зглядом панувала в Польщі необмежена законна рівноправність. Кождий шляхтич мав фактичне право бити, в міру своєї сили, кого захотів — хоч би й короля. Як в спорі між Українцем і Поляком більше шабель мав Поляк, то, очивидно, Українець програв. Але, як більше шабель мав Українець, то програв Поляк. Сильний шаблями Українець, чи взагалі православний, міг таксамо як сильний Поляк робити, що схоче — безкарно. Сміявся з всіх присудів; покривджені ним боялися завдавати його до суду, щоби не стягнути на себе біди ще гіршої як та, яку їм вже зроблено. Для приміру дві подібні пригоди:

В 1650 р. яворівський староста, пізнійший король Ян Собєскі наслав на Українця Андрея Лагодовського в Порудні гайдуків з гарматами. Лагодовського облягли в дворі. Він втік, вони забрали Порудно для Собєского. Поля „Садовий" король дав в 1622 р. Поляковй воєводичеви Станіславови Даниловичеви. Українець Лагодовський з Винник на чолі своїх 700 заз броєних хлопів забрав сі поля силою, збіже скосив і забрав до своїх Винник.

В 1623 р. Українець Кілиян Боратинський, скінчивши езуїтську школу в Ярославі, пірвав 14-літного школяря, що мав дуже гарний голос, і держачи його в своїм дворі, розвеселював ним себе і своїх гостий. Щоби хлопець не втратив свого голосу, Боратинський загадав скаструвати його і спровадив хірурґа. Хлопець втік. Анна Острожська (вже Полька) захистила хлопця у львівських езуїтів. Боратинський приїхав до Львова, ввалився з заз броєною челядию до костела в часі богослуження, вдерся на хори, розбив задні двері і вихопив хлопця з рук езуїтів. Зібрані в костелі кинулися на Боратинського, і він, лишивши хлопця, мусів утікати. На другий день, побачивши на улици одного езуїта, приказав свому гайдукови стріляти до него, але езуїт втік. Все те скінчилося для Боратинського — безкарно.

Польські шляхтичі в українських землях мали більші маєтки, власні і надані королем, чи виарендовані від него. Польські вельможі мали до своєї розпорядимости також шаблі зависимих від них дрібнійших шляхтичів; на жаль, також зависимих від вельмож шляхтичів українських. Тим то й в спорах між польськими і українськими шляхтичами частійше брав верх шляхтич польський. Частійше вирабовував польський шляхтич українського, або й загортав його маєток. Навпаки бувало не так часто. Сильний польський шляхтич вигадав собі будь яку претенсію до шляхтича українського; збрехав, що цілий маєток належиться йому (Полякови), або що маєток є королівщиною, яку той Українець неправно посідає. Ішов з військом на Українця, викидав його з його власної хати і маєток загортав собі. Як покривджений не надіявся зібрати більше війська, щоби маєток відвоювати, то шкода було йти до суду. Ось одна з причин, чому богато маєтків української шляхти і української церкви пішло в руки Поляків.

Як в спорах цивільних, так було також в спорах релігійних, котрі тоді, коли спір був між католиком і православним, одночасно були також спорами національними. І тут панувало право пястука.

У Львові були случаї зневаження православних богослужень челядию католицького арцибіскупа. Але католицький арцибіскуп вичинив подібне також католикам. В 1620-их роках арцибіскуп Ґрохольскі чогось то робив пакости львівським Домініканам. Між иншим заборонив їм процесії поза їх костелом і кладовищем. Коли раз в октаву Божого Тіла Домінікани переступили сю заборону, арцибіскуп казав силою відобрати з рук священика св. Тайни.

В 1627 р. ігумен православного монастиря в Уневі вносить жалобу проти православного шляхтича, дідича Винник під Львовом, Андрея Лагодовського, що „на монастир наслав свою челядь з рушницями саме в часі богослуження на свято Успенія Пр. Д. М., коли зїхалося богато народу з ріжних сторін. Ріжні особи побив, двох хлопів убив з рушниць, инших покалічив. На другий день своїми свавільниками вирабував і поруйнував підданих монастиря в Якторові, до Винник забрав 21 коров; 60 волів пігнав до Люблина і продав, хоч не був сусідом монахів, бо жив 4 милі від них і не мав ніякої причини".

Про оба послідні приміри міг би хто сказати, що то були війни домашні, в котрі державна влада не мала охоти втиркатися. Але крім безличи примірів напастий католиків на православних, маємо також чимало примірів не скараних зневаження пануючої в Польщі католицької церкви — некатоликами.

Вельможа Станіслав Матей Стадніцкі зачав 1651 р. ширити в Перемищині протестантизм. Епископ викляв його. Декрет духовного суду відобрав Стадніцкому всі почести і достоїнства, всі движимі і недвижимі маєтки. Проти сего декрету запротестував 1552 р. соймик у Вишни. Стадніцкі розпочав з католиками війну. Взяв силою костел в Дубецьку і посадив там колишнього католицького, тепер виклятого священика Войцеха. Сей розбив сокирою цимборіюм, зневажив св. Тайни, повикидав хоругви й образи святих і Матери Божої. Для поширення протестантизму Стадніцкі основав в Дубецьку школу для шляхоцької молоді. Спровадив таких знаменитих учителів, що катедральна школа в Перемишли стратила школярів. Не лише шляхта Перемищини, але й з подальших сторін слала синів до Дубецька. Воюючи з ріжними шляхтичами, Стадніцкі вдерся в 1608 р. до костела в Сендзішові і передав його на поталу затяжцям, котрі св. Тайни порозмітували по земли. Розбив костел в Соколові, престоли поперевертав, образи понівечив, ризи подер, святиню так збезчестив, що перестали правити. Коли наїхав на Тичин, його вояки вдерлися до костела, викинули св. Тайни зі срібного цимборіюм і срібло поломили та поділили між себе. Радного Дембового, що силкувався відвести їх від святотатства, вбили таки в самім костелі. В 1608 і 1609 рр. сей Стадніцкі порабував і збещестив 10 костелів.

В 1646 р. войніцький староста і католицький священик Ян Тарновскі казав пароховй в однім своїм селі, щоби з нешпорами ждав на него. Ксендз ждав до вечера. Гадаючи, що пан вже не приїде, відправив нешпори без него. Аж тут надїздить Тарновскі. Роззвірений приказав службі розтягнути пароха на земли і бити палками. Парох вихопився і став утікати. Тарновскі наздігнав його і пробив шаблею. Потім надів на себе ризи і над мерцем відправив панахиду. За се його не скарали.

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

—o—

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Падолистове свято.

Дня 6. падолиста відсвяткувала наша громада Падолистове свято. Свято розпочалося панахидою в укр. православній церкві. На середині церкви стояла могила, накрита зеленим травником. На могилі положено збрую: шаблю та кріс. Коло могили поставлено трираменний хрест, а на хресті виднілá напись: Борцям за Волю України. Так устроена могила викликала само собою святочний настрій. Перед панахидою наш парох о. М. Запаринюк згадав коротко про те, на яку память зроблено сю могилу і за що і за кого буде правитися панахида.

О 4-тій годині по полудни розпочався концерт. Святочний сей концерт, призначений для вшанування памяти 1. падолиста 1918 р. як дня освободження Галицької Землі, мав подвійну користь: моральну для громади Міннеаполіс, а матеріяльну для Революційного Фонду. Видко, що нарід розуміє і відчуває долю своїх героїв та розуміє свій обовязок супроти них. Галя Народного Дому була переповнена, а се знак, що нарід що раз більше гуртується в таку сильну громаду, яка служить вірно єдино свому народови. Програма складалася з 28 точок. Мішаний Хор під проводом о. М. Запаринюка співав прекрасно: „Боже Великий Єдиний", „Ви жертвою в бою", „Чом так скрито", „Думи мої", „Сонце заходить", „Де Дніпро наш" і Вязанку. — З повним чуттям віддеклямували О. Коцюба: Каменярі, О. Рихлій: Моя любов, П. Коцюба: Тюрма за Волю, А. Олексів: Ґонта в Умані. А річеві і бадьорі мови зістануться довго в памяти слухачів. Мила і дуже патріотична бесіда тр. П. Андрущака обняла серця всіх і притулила їх до ран рідного свойого народу та його великих героїв, що гинули з голоду і холоду, не попадали в безвіру, йшли сміло і відважно зі співом на устах здобувати кращу долю. Реферат про 1-го падолиста 1918 р. виголосив о. М. Запаринюк. Бесідник говорив: Девять літ минуло вже від часу, як наші рідні герої здобули дня 1-го падолиста 1918 р. Львів, видвигнули там прапор України і проголосили незалежність української Держави. Рік на рік будем святкувати роковини того геройського подвигу як епохальний вияв нашої національної свідомости, наших визвольних змагань та обновленого державно-творчого хотіння. Але наш відвічний ворог Лях, злучившись з французькими імперіялістами та зібравши банди своїх кровожадних жовнірів, був в даних обставинах усе таки непереможений. На горесний смуток нашій Матері, Галицькій Землі, добув польський кат-паїздник і грабіжний рабівник тимчасову перемогу. Та обеднанием наших сил до спільної праці, проти наших національних ворогів і до праці над піднесеннем духових цінностей нашого народа, можна ще й тепер розвеселити нашу славну Україну в тім розумінню, як співається в нашій стрілецькій пісні. І хто почуває себе духом в звязку з тою стрілецькою піснею, той повинен її не тільки співати, але і ділом доказати, що він розвеселює славну Україну, памятаючи, що тільки обеднані зможемо ще раз піднести нашу Червону Калину. Публика нагородила бесідника грімкими оплесками. По рефераті відогралось представлення: „Софія Галечко", песа з життя У. С. Стрільців, в трох діях. Дієві особи: Галечко, урядник, літ 50, відіграв п. Гайва, який зі своєї ролі вивязався знаменито. Ролю Софії, студ. університету, літ 20, його дочки, відограла дуже добре п. М. Готрівна, яка загостила до нашої громади з Филаделфії, Па. Софія заручилась з Тарасом Австрійчуком, абсольв. прав літ 26. Ролю Тараса відограв п. М. Ванджура, Марія Хмара, вдова по священику, літ 46, тітка Софії була п. М. Процай. Івана Цяпку, четаря У. С. С., відограв п. А. Процай. Олексу Садженицю, чуру Цяпки, відограв п. Й. Ковалів. Всі згадані повисше аматори вивязалися зі своїх роль надзвичайно добре. По представленню продовжався концерт. Діти п. Домбровського відограли кілька пісень на скрипках, дівчина літ 10, хлопець, літ 12, так вдоволили публику своїм граннем, що були примушені по два рази повторяти. Гр. М. Готра зі своєю мандоліновою орхестрою чарував публику, а коли сходили зі сцени, оплескам не було кінця, так, що мусіли по два й три рази повторяти. В. Мельник відспівав дуже добре сольо: Ой та зажурились Стрільці Січовії, та другі пісні. Відтак промовив на закінчення гром. М. Гаврилюк. Бесідник виголосив щиро-патріотичну промову, а вказуючи на могилу, сказав: Місяць падолист має історичне значіння для українського народу взагалі, мимо сього, що ми тепер ще в ярмі. Борці за Рідний Край головами понакладали. Наша молодь вчиться в ворожій школі покланятися чужим богам. Але велика ідея, невміруча. Місяць падолист святкуємо на се, щоб навчити молоде покоління того завзяття, яке мали герої падолистових днів. На закінчення відспівав хор „Ще не вмерла". Учасники концерту розійшлись домів, піднесені на дусі і вдоволені тим, що бачили і чули. Збірку з концерту перешлеться через Обеднання в Филаделфії. Проголоситься її пізніще.

М. Ґрубрин.

ДВІ МУЗИКАЛЬНІ НАЦІЇ.

(З львівського „Нового Часу")

—o—

Загально признано, що між славянськими народами найбільш музикальними є Українці й Чехи. Українці плекають музику вокальну, Чехи — інструментальну. Такий поділ стався не без причини. Українці, як нарід поетично-сентиментальний, плекають свій спів для самої краси, для штуки, мало дбаючи про матеріяльні користи; Чехи, нарід практичний і розуміючий вагу матеріялізму, присвятили більше уваги музиці інструментальній і плекають її не для самої краси і штуки, але також для матеріяльної користи, для зиску.

Ціла Чехія покрита густою сіттю більших і менших орхестр як симфонічних так і дутих.

Але орхестр, зложених з фахівців, в тій сіти відносно не багато. Найбільше орхестр склалося з людей ріжних звань, а між ними переважають учителі й урядники. В першім ліпшім повітовім місті, або й иншім містечку чи навіть селі, збирається кілька інтеліґентів, кілька ремісників чи селян і закладають симфонічну орхестру. Тай не для самої приємности орґанізують орхестри; головним живчиком для зорґанізовання їх буває бажання в чесний спосіб заробити немалий ґріш.

Дуже часто трапляється, що мамуся і доня упрівають у вправах танків, а татусьо упріває, дуючи в флейту, або від перебирання на скрипці. Та хоч пріє, усміхається вдоволено, бо для отертя поту дістане банкнотові серветки, якими покриє всі балеві видатки.

Чеський учитель, урядник, чи инший інтеліґент не стидається заробляти музикою не лиш на балю, там, де забавляються його рідні, але й там, де вони не все заходять: в театрах, кінах, каварнях, бесідах і т. п.

Та численність чеських орхестр вплинула і впливає на розвиток чеської інструментальної композиції, яка нині займає в музичнім світі не послідне місце.

Крім інструментальної музики плекають Чехи також і вокальну. Правда, не мають ані таких красних творів, ані таких добрих капель, як мають Українці, але про домашню потребу зовсім вистарчає.

У нас інструментальна музика й інструментальна композиція ще майже в пеленках. Чому ж то? Чи нема в нашім народі спосібностей до інструментальної музики? Цього не можна сказати. Скількиж то вже вийшло з нашого народу славних пяністів і пяністок, а навіть скрипаків?

Може не маємо достаточного числа пересічних музиків, потрібних для зложення симфонічних орхестр? І цього не можна сказати. Людей найдеться досить у кожнім більшім, повітовім місті. Маємо досить абсольвентів нашого музичного інституту, маємо абсольвентів ріжних инших шкіл, маємо й між учителями добрих музик.

Орхестр таки не маємо. Навіть у Львові, де стільки каварень, кін, ріжних місць розради, де стільки балів і забав не чужих, а наших буває — **не маємо ні одної своєї орхестри,** а нашим паням і панночкам, нашим панам і паничам, нашим студентам доводиться танцювати при поганеньких жидівських або циганських „бандах" і то за дорогі гроші.

А звісна річ: нема орхестр, нема й для кого творити. Наші композитори, навіть талановиті, звертають всю свою творчу спосібність на нашу пісню.

Причина того? Брак ініціятиви; застарілий аристократизм, який не дозволяє „людині на становиску" заробляти музикою — хоч у тої людини часто вітер в кишенях свище і вітер той, сильніще пари, гонить людиною по ріжних канцеляріях.

Надальше не повинно так остати. Цей недостаток в нашій музиці треба вирівняти. Ініціятиву повинні дати професори Музичного Інституту, складаючи орхестру з своїх учеників. За їх впливом підуть і инші круги і в короткім часі повстануть у всіх більших центрах нашого краю добрі орхестри.

Вже перші вечерниці повинні відбутися при своїй орхестрі!

А. Д.

СЛАВНІ ПИСЬМЕННИКИ СЛАВНИМИ КУХАРЯМИ.

„Реві Мондіяль" приносить список великих письменників, котрі як великі смакуни не погорджували кухарським фартухом. Славний французький письменник із часів Великої Революції Жан Жак Руссо вмів приладити знаменитий спеціяльний рід яешниці. Робив її також він англійському драматурґови Шеріданови; мадам де Жанлі вміла як рідко хто приправити знаменитий „pot aû feû, Олександер Діма-батько (автор славних „Трьох мушкетерів", „Графа Монтехрісто" й ин.) був першорядним кухарем, а Жорж Занд вміла робити дуже добрі консерви.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць жовтень 1927 року.

ВІДДІЛ 34.

Бр. св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо.

Жертви з каси відділу, колядн, загальних збірок і від части членів проголошено.
Дісланo жертви з пушок $7.99

Разом $7.99

Зібрали в пушки: Фурдин Василь 3.00; Шумігай Іван 1.15; Чуба Віцек (Поляк) 1.08; Скеплій Рафаїл 1.04; Пиццура Іван 1.00; Розенфельд Моріс 59 цнт.; Бергер Джекоб 53 цнт. Разом $9.39. Розходу було $1.40. — Остало $7.99.

ВІДДІЛ 38.

Бр. св. Николая в Оборн, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від члена $1.00

Разом $1.00
Хомин Микола $1.00

ВІДДІЛ 54.

Тов. ім. Івана Франка в Джерзи Ситі, Н. Дж.

Жертва з каси відділу .... $——
Жертви від части членів 8.00

Разом $8.00
Чопик Теодор $1.00
Дячик Андрій 1.00
Гусар Іван 1.00
Трусевич Григорій 1.00
Жуковський Василь 1.00
Лисяк Семен 1.00
Салюк Григорій 1.00
Журавецький Стефан 1.00

ВІДДІЛ 58.

Бр. св. Петра і Павла в Ютіка, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo з каси відділу $5.00
Дісланo від части членів 8.50
Кузьо Олекса $1.00
Карпишин Йосиф 1.00
Онищак Олекса 1.00
Камінський Петро 1.00
Дановяк Михайло 1.00
Горейко Іван 1.00
Романьчик Іван 1.00
Дяк Николай 1.00
Завадський Теодор 50

Разом $13.50

ВІДДІЛ 62.

Тов. Згода у Вест Филаделфії, Па.

Жертва з каси відділу .... $——
Жертви від части членів проголошено.
Дісланo від члена 2.00

Разом $2.00
Кропивницький Кароль $2.00

ВІДДІЛ 63.

Тов. Січ у Форд Ситі, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів 5.00
Дісланo жертви з пушок 1.93

Разом $6.93
Гнатів Сетефан $1.00
Гнатів Михайло 1.00
Мищишин Онуфрій 1.00
Урсяк Іван 1.00
Опалка Філярет 50
Гуменда Михайло 50

ВІДДІЛ 80.

Тов. ім. Івана Франка в Калумет, Илл.

Жертва з каси відділу $13.50
Жертви від членів .... ——

Разом $13.50

ВІДДІЛ 81.

Бр. св. Петра і Павла в Балтімор, Мд.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів $11.75

Разом $11.75
Вилень Іван $2.00
Шуба Михайло 1.25
Біленький Яків 1.00
Димитрів Тома 1.00
Колодницький Теофіль 1.00
Любунець Демко 1.00
Іванюк Іван 1.00
Базиляк Петро 1.00
Крисоватий Михайло 1.00
Чачка Володимир 1.00
Винницький Еміль 50

ВІДДІЛ 91.

Бр. св. Володимира в Микис Ракс, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів $14.00

Разом $14.00
Струс Константин $1.00
Галай Іван 1.00
Козак Іван 1.00
Думич Николай 1.00
Ґресько Михайло 1.00
Котюк Семен 1.00
Ліба Дмитро 1.00
Павліш Николай 1.00
Рудавський Николай 1.00
Вітушинський Томко 1.00
Козак Анна 50
Лишак Параскевія 50
Сидір Дмитро 50
Гунька Анеля 50
Лапиця Софія 50
Ліба Розалія 50
Павліш Марія 50
Вітушинська Катерина 50

ВІДДІЛ 98.

Бр. св. Володимира в Шенандоа, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від члена $5.00

Разом $5.00
Малиса Стефан $5.00

ВІДДІЛ 120.

Бр. св. Николая в Вудлон, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo з каси відділу $25.00
Дісланo від членів 19.00

Разом $44.00
Биц Михайло $1.00
Вавро Пилип 1.00
Вавро Емілія 1.00
Бараник Володимир 1.00
Доленко Николай 1.00
Кичан Михайло 1.00
Мокрянин Василь 1.00
Ревть Олекса 1.00
Щурко Йосиф 1.00
Вавро Сидорко 1.00
Василь Іван 1.00
Щерба Василь 1.00
Фечушак Василь 1.00
Мармура Михайло 1.00
Манастирський Василь 1.00
Манастирський Іван 1.00
Русинко Емілян 1.00
Вавро Павло 1.00
Кичан Андрій 50
Потіцький Методій 50

ВІДДІЛ 124.

Бр. св. Николая в Ормрад, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від члена $2.00

Разом $2.00
Білоус Теодор $2.00

ВІДДІЛ 130.

Бр. св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів $78.00
Дісланo жертву з підприємства 6.86

Разом $84.86
Бундза Роман $2.00
Бабільський Теодор 1.00
Букіль Іван 1.00
Бздель Стефан 1.00
Бурдиян Стефан 1.00
Бас Тома 1.00
Боднар Павло 1.00
Бриґідир Стефан 1.00
Гаевий Юрій 1.00
Гетьман Іван 1.00
Гуцалюк Михайло 1.00
Гапа Петро 1.00
Галецький Іван 1.00
Данилович Данило 1.00
Желем Михайло 1.00
Іванчук Федор 1.00
Кудерик Николай 1.00
Кузеляк Николай 1.00
Качуровський Николай 1.00
Куриляк Михайло 1.00
Кіт Дмитро 1.00
Карпюк Антін 1.00
Кецька Теодор 1.00
Кисіль Николай 1.00
Кузь Михайло 1.00
Кричкевич Андрій 1.00
Карнович Антін 1.00
Кобаснюк Стефан 1.00
Колінець Григорій 1.00
Кордас Іван 1.00
Конюх Григорій 1.00
Луцик Микита 1.00
Лешух Петро 1.00
Луковський Тома 1.00
Марків Михайло 1.00
Марків Николай 1.00
Мулярчук Йосиф 1.00
Медвідь Олекса 1.00
Мазурик Василь 1.00
Малик Яків 1.00
Малик Василь 1.00
Мацайло Михайло 1.00
Нижникевич Йосиф 1.00
Наконечний Матвій 1.00
Неїжма Олекса 1.00
Олійник Демко 1.00
Олійник Петро 1.00
Одинський Василь 1.00
Одинський Мирон 1.00
Полега Йосиф 1.00
Підгайний Михайло 1.00
Полтавський Константин 1.00
Попик Григорій 1.00
Петрик Гнат 1.00
Пашко Іван 1.00
Паранич Константин 1.00
Пасічник Володимир 1.00
Полагнюк Дмитро 1.00
Полатишин Петро 1.00
Якимович Теодор 1.00
Солтис Іван 1.00
Сеньків Гавриїл 1.00
Сірко Теодор 1.00
Середюк Николай 1.00
Слободзян Петро 1.00
Стахів Павло 1.00
Скородинський Семен 1.00
Сеньковський Федько 1.00
Свистун Петро 1.00
Стешин Дмитро 1.00
Ставчинський Матвій 1.00
Хоміцький Захарко 1.00
Вересюк Василь 1.00
Турчин Стефан 1.00
Тинецький Михайло 1.00
Тинецький Олекса 1.00
Тимців Николай 1.00

ВІДДІЛ 136.

Тов. Січ в Карнеґі, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісланo від членів $11.00

Разом $11.00
Швед Іван $1.00
Винник Николай 1.00
Скрабут Василь 1.00
Дичко Василь 1.00
Качмар Василь 1.00
Сус Олекса 1.00
Захарко Василь 1.00
Гаврильчак Григорій 1.00
Хованець Іван 1.00
Куренко Андрій 1.00
Кіт Антін 50
Дудусь Михайло 50

Перед обідом.

Тато: Не стійте, діти. Мама варить обід, а ви також помагайте!

Діти: Зараз будемо помагати, най лиш мама скорше зварить!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

СТАМФОРД, КОНН.

Для потерпівших від повені у Галичині.

Коли наспіла страшна вістка про повінь у віднім краю, найшлися у нас люде, котрі відчули страшну нужду наших земляків і скликавши мітінґ Бр. св. Арх. Мих., від. 350 У. Н. С., постановили візвати Бр. св. Ап. Петра й Павла, що належить до Провидіня, і парохію св. Володимира, щоби вибрати спільний комітет. Сей комітет постановив скликати у тій справі віче. Віче відбулося 30 жовтня. Згадане віче отворив гр. Мих. Сливінський і покликав на секретарів С. Корівчака й В. Блащука. Відтак представив присутним гр. В. Кедровського як референта віча. Гр. Кедровський в коротких але зворушаючих словах представив цю страшну нужду, яку переживають наші рідні брати у краю. Слова, які виходили з уст бесідника, зворушили кожного хто був присутний на салі. На закінчення візвав нас бесідник, щоби ми всі єдналися й що прийшов вже час, щоби ми, Українці, почали здорово думати над тим, що нам треба своєї держави як і другим народам і що мусимо її створити; він сказав, що в коротці у нашій державі буде повівати синьо-жовтий прапор. Потім присутні зложили свої жертви. Хоч нас є мала горстка однак зложено досить поважну суму. Понизше подається спис жертводавців: Бр. св. Ар. Мих., від. 350 У. Н. С., $10; Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 108 Провидіня, $10; Парохія св. Володимира $10; по $5: С. Панасюк, М. Панасюк, В. А. Блащук, С. Лисобей, А. Кругляк, Т. К. Пастущак; П. Ґребац $4; по $2: М. Гайовський, Й. Тирчик, О. Михайлишин, П. Вальчук, М. Сливинський, В. Карий, Р. Кресан; Г. Балоґ $1.50; І. Чарковський $1.25; по $1: Д. Криніцький, П. Хома, Н. Коба, І. Тутко, І. Терляк, М. Лисобей, С. Сливинська, І. Зєльонка, П. Вальчук, А. Карий, Й. Хома, С. Корівчак, В. Бреян, А. Городицький, Керничник, Г. Заплатинський, М. Бадарик, С. Бойко, К. Кульгавич, І. Балоґ, Н. Когут, А. Чарковська, М. Блащук, Я. Кругляк, М. Буяновська, М. Пастущак, І. Бояновський, С. Бей, С. Корінь, І. Кресин, І. Дорош; по 50 ц.: К. Стипух, В. Стипух, О. Грицишин, М. Кругляк, М. Бадарик, М. Криницька, О. Сорока. Дрібні жертви $2.75. Разом $118.00 На покриття коштів ужито $5. Вислано до „Обєднання" $113.

С. Корівчак, В. Блащук, секр.

—o—

ҐЕРІ, ІНД.

Українці в Ґері не забули про страшну катастрофу в ріднім краю.

За ініціятивою товариства Народного Дому скликано збори і вибрано тимчасовий комітет. Відтак сей комітет розписав запрошення до всіх місцевих укр. товариств, щоби вислали відпоручників на спільні наради. Згадані збори відбулися у неділю при співучасти слідуючих товариств: тов. ім. Т. Шевченка, від. 100 У. Н. С., тов. Україна, від. 216 У. Р. Союза, Українського Горожанського Клюбу і тов. Народного Дому. Тов. Вільна Україна й Січ (гетьманська) не взяли участи. На зборах потверджено істнуючий комітет і порішено виробити листи і піти по колекті всюди, де лише буде можливе. Відтак зложено добровільні датки: Тов. ім. Т. Шевченка, в. 100 У. Н. Союза виасиґнувало з каси $25; тов. Україна, від. 216 У. Р. Союза, $25; Н. Лумінський $10.50; І. Зіневич $7; А. Джаман $4; М. Низинкевич $2; М. Паламар $1.50; по $1: П. Кріль, Т. Лисейко, Л. Зарецький, І. Балан, А. Цебак, Антонія Цебак, Г. Довгун, Ю. Довгун, Й. Клібан, К. Клібан, М. Чубатий, І. Щерба. Збірка на представленню дала $9.75; Л. Рут $2; по $1: М. Б. Брацький, М. Филипів, І. Гаврило. Зібрано разом $101.75., які вислано до краю на адресу Центро Банку.

А. Цебак.

—o—

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Ню Гейвен не забуває про потерпівших поводян в Галичині.

Скоро лише завязався Комітет до збирання жертв, розпочалася щира праця. Небаром почали напливати жертви на руки Комітету. І так українські школярики й школярки під проводом свого п. учителя Угрина почали перший наступ, та зложили суму $15.00.

Українська гр.-кат. церква св. Арх. Михаїла дала зі своєї каси $25.00; збірка на Сл. Божій о. Р. Волинця дала $71.90. Братство св. Арх. Михаїла виасиґнувало зі своєї каси $75.00; Українська Січ дарувала $50.00.

Аматорський Кружок „Бандурист" під проводом свого дякоучителя Угрина відограв на ту саму ціль представленнє „Душогубка". Се представленне випало гарно. Усі аматори відограли свої ролі дуже вдачно. Чистого приходу прийшло $63.20. Належить тут піднести заслуги п. Угрина, який гарною промовою заохотив присутних до зложення жертв у сумі $21.56. Гр. Меланія Федишин зложила на руки п. Стасишина $5; Загалом зібрано $315.16. Гроші вислано чеком до Обєднання.

Нема сумніву, що Ню Гейвен бувби пописався о много ліпше, якби була згода бодай у справі складок. Не вчислено до поданої суми жертви Тов. Любов, яке вислало особисто $25.00, і Центрального Комітету $40.00. Тут є ще другий комітет до збирання жертв. На закінчення кличу: Честь Вам, Браття й Сестри, за ці жертви!

Гроші переслано до Обєднання.

За комітет:
Михайло Довгий, предс.
Микола Плугівський, кас.
Івак Перцак, секр.

—o—

АКРОН, О.

Жертви для потерпівших від повені.

Подібно як другі, так і наша акронська громада не позістала позаду й зібрала на поводян досить поважну суму, бо $241 мимо того, що були поміж нами й такі, що самі не дали, а й ще й других відмовляли. Комітет, котрий вибрано з поміж представників парохії й товариств, котрі при ній гортуються, занявся збіркою, ходячи по хатах тутешніх громадян:

Жертви зложили: Бр. Сош. св. Духа, від. 295 У.Н. С., 50.00, Бр. св. Івана Хрест. від. 68 Провидіня, 25.00; по 5.00 зложили: К. Цепко, М. Петруха, М. Філяс, Н. Шквара, А. Цепко, В. Сенюк, В. Пільгуй, О. Білас, В. Бруткевич, І. Цепко, Т. Кічурчак; по 3.00: А. Косоноцький, В. Поливка, Т. Козюра; по 2.50: С. Матвіїв; по 2.00: І. Семенюк, Й. Баран, В. Лисяк, Н. Іваніцький, Т. Баран, Я. Ульгурський, П. Славич, М. Хорощак, Г. Шпак, М. Лисий І,. Гурин, Н. Куриляк, П. Косс, Я. Іваніцький, І. Пільгуй, М. Іванцьо, І. Лесняк, С. Дрекслєр, І. Рафаль; по 1.00: П. Сенюта, Е. Баран, С. Пільо, С. Козловський, А. Сироїд, Н. Сорока, У. Гурин, Т. Мосійовський, Т. Оленяк, Н. Українець, М. Огар, А. Ґоїк, І. Івахов, С. Гуневич, Т. Ґоїк, А. Тесмерк, М. Скроцька, П. Крист, Й. Баранецький, І. Мусит, М. Дуб, Й. Ґбур, О. Сивик, Г. Бронкович, В. Мечківський, М. Коривчак, І. Пирка, Т. Лесняк, О. Гнатів, Д. Міскало, І. Шляхетка, Г. Корпіта; по 50 ц.: Ю. Кудера, П. Кочанський, М. Богда і Й. Полянський. Збірка в укр. кат. церкві 17.50. Донесли: С. Дудра 1.00, Г. Сташків 2.00, І. Ґбур 2.00, О. Котович 3.00, Г. Гаврилів 2.00. Згадану суму вислано до краю через Обєднанне.

За комітет: М. Петруха, предс.; Н. Шквара, кас.; В. Сенюк, секр.

—o—

СТ. ЛУІС, МО.

На потерпівших від повені.

Комітет, що оснувався у Ст. Луіс, Мо., зібрав поміж тутешніми Українцями $160.90 на потерпівших від повені у Галичині. Гроші вислано через Обєднання а спис жертводавців подасться опісля.

За комітет: Василь Щипляк, голова; Михайло Кульчицький, кас.; Петро Трунко, секр.

—o—

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Друга збірка на потерпівших від повені у старому краю від укр. православної громади з Міннеаполіс і Ст. Пол, Мінн.

Жертви зложили: по 5.00: К. Бриняк, П. Качмар, К. Паньків і І. Кузик; по 3.00: О. Вонс і В. Ґловацький; по 2.00: Д. Михальчишин, І. Коцюба, С. Звірик, А. Лісовський; по 1.50: Н. Кузин і І. Пастух; по 1.00: О. Дяконюк, С. Замкотович, Т. Вересюк, М. Вересюк, Ф. Левко, В. Кліш, С. Ренґінк, Е. Ґюві, С. Палійчук, І. Якимів, В. Проць, П. Гоца, Й. Процьків, Колубай, П. Приймак, П. Пупеза, С. Коцюба, Й. Олійник, Т. Гловацький, В. Олексюк, М. Зульковський, Ф. Зульковський, О. Пилатюк, Пастушенко, П. Кольба, О. Фірка, М. Турин, В. Левандовський, М. Гладій, І. Сахневіч, Т. Деман, В. Наливайко, В. Томашевський, П. Гайва, А. Процай, Й. Ковалів, П. Андрущак, Н. Вандзура, І. Климчук, П. Стрілець, А. Джуда; по 75 ц.: В. Посут; по 50 ц.: І. С. Дмин, Л. Шміловський, Е. А. Джансон, С. О. Брендишо, Е. Нілсен, Дж. Ґітельсон, Дж. Гроднік, М. Фасбіндек, Л. С. Ґроднік, В. Олексюк, Р. Ясенюк, Дж. М. Зіртен, Дж. Гнанон, А. Н. Тюс, Крафт, С. Ліюк, І. Балдига, Оля Гайва, Е. Гайва, І. Стрілець, І. Романчук; по 25 ц.: В. П. Керті, Б. Френч, Е. Скоркерс, Г. Сіверт, Н. Беттіс, А. Куць, М. Волков, С. Селбин, Н. Никитюк, Б. Субота, Н. Шлоф, П. Матсон, Ч. Краер, Ф. Пастер, І. Расі, Ф. Лінкрал, Ф. Шада, Р. В. Полсон, Р. Волкенстофер, Е. Лебл і В. Зарін 10 ц.

Разом зібрано $100.18. Першу пересилку вислано на руки протоерея В. Каськова до пересилки до Обєднання в сумі 28.30. Разом Укр. Православна громада в Міннеаполіс в сполуці зі своїми членами з Ст. Пол зібрала для потерпівших $128.48. Треба надіятися, що у скорім часі вишлеться третю збірку, бо тутешні громадяни не занедбують своїх обовязків і дальше збирають жертви, за що належиться їм щира подяка.

о. Михайло Запаринюк.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ПОРТЛЕНД, Орегон, Тов. ім. Івана Франка, від. 92, повідомляє, що річний мітінґ відбудесь о 2-ій годині попол. в неділю, дня 4-го грудня, в домі Ф. Кіча, 676 Harold Ave. Всі члени мають явитися і вирівнати свої належитости. Відбудесь вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Семеон Богачик, предс.; Гавриїл Пелех, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. Січ, від. 136, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться дня 4-го грудня, точно о год. 1-ій пополудни в гали парафіяльній, 220 Дзень ул. На сей мітінґ має явитися кождий член, бо буде справозданне за рік 1927. Також буде вибір нового уряду на 1928 рік. Неявившийся член буде підлягав карі 50 ц., а урядник 1 дол. Довгуючих членів проситься вирівнати залеглости на сім мітінґу, щоб не перетягати довгів на другий рік. Також проситься тих членів, котрі ще не дали своєї жертви на Сиротинець-Захист, щоби зложили на сім мітінґу так, щоб у загальнім виказі наш відділ не був позаді. — Д. Капраль, Н. Виник, А. Крупа.

ОБОРН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 283, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 4. грудня, о 2-ій годині пополудни, в своїй гали, 135 Вашінгтон ул. Обовязком кождого члена явитися на сей мітінґ і на означений час. Уряд і контр. комісія здадуть справозданне за сей рік і буде вибір нового уряду на рік 1928. Проситься тих членів, котрі ще не зложили своєї жертви на Сиротинець У. Н. Союза, щоби зложили сего місяця. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, в противнім разі будуть суспендовані. Хто ще не стоїть в жадній організації, або стоїть в другій, а хотівби вступити, най зволить прийти на мітінґ; вступ вільний. Користайте з нагоди, щоб колись не було запізно. Неявившийся член на мітінґу заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Уряд.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 96, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 4-го грудня відбудеться річний мітінґ, о годині 1.30 пополудни в парохіяльній гали, 7 Карсон ул. Проситься членів явитись на той мітінґ. Контроля буде здавати справозданнє з цілого року по чім наступить вибір нового уряду на 1928 рік. Проситься членів не присилати дітий, а прийти самому, бо є важні справи до полагодження. Також проситься членів не відкладати дальше а зложити жертви на Сиротинець при У. Н. Союзі. — Василь Спожарський, секр.

ЛЕЙКВУД, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 108, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться дня 4-го грудня, в неділю, о годині 1-ій пополудни в гали церковній. Буде вибір урядників на 1928 ірк. Довгуючих членів напоминається, щоб вирівнали свої залеглости, щоби не перетягати довгу з року на рік. Неявившийся місцевий чи позамісцевий член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Д. Потажни.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Тов. Запорожська Січ, від. 206, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться дня 4-го грудня, о годині 1.30 пополудни. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження, буде вибір уряду на 1928 рік. Пригадується тим членам, котрі ще не зложили своєї жертви на Сиротинець-Захист, щоб на тім мітінґу зложили, бо мусимо вислати до комітету сего місяця. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеґлости. Неявившийся член заплатить кари 50 ц. — Яким Шаравара, предс.; Йосиф Кава, кас.; Петро Гук, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. Пресв. Тройці, від. 203, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в Народнім Домі в суботу, дня 3-го грудня, о годині 8-ій вечером. На ті збори кождий член обовязаний явитись під загрозою кари 1 дол., а урядник 2 дол. Довгуючі обовязані вирівнати свої залеглости. На зборах будесь принимати в члени Бр. і У. Н. Союза без вступного. До полагодження є важні справи; по полагодженню всіх справ відбудеться вибір урядників на 1928 рік. Присутність кождого члена конечна. — Іван Балко А., предс.; Володимир Яськевич, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ, Бр. св. Василія, від. 168, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 4-го грудня, в гали гр. Ів. Ваверчака, де звичайно відбуваються місячні мітінґи. Проситься всіх членів зійтись численно на годину 2-гу пополудни. Неявившийся член на річний мітінґ заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. На порядку нарад є: справоздання урядників і контр. комісії; вибір уряду на 1928 рік; справа Сиротинця-Захисту і инші дуже важні справи. Члени котрі мають діти, повинні вписати їх до Молодечого У. Н. Союза а дорослі до У. Н. Союза. — Пилип Маник, секр.

ВУДГЕЙВЕН, Н. Й. Відділ 200, подає до відома всім членам сего відділу, що річні збори Товариства відбудуться в суботу, дня 3-го грудня с. р. Обовязком кождого члена явитися точно о год. 7.30 вечером, понеже маємо дуже богато важних справ до полагодження; буде також вибір уряду. Неприсутні члени і урядники підлягають карі одного доляра. — Володимир Цілик, предс.; Денис Великанович, секретар.

НІЯҐАРА ФОЛС, Н. Й. Бр. Покр. Пресв. Богородиці, від. 351, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться дня 4-го грудня, в неділю, на гали парафіяльній, точно о 1-ій год. пополудни. Проситься всіх членів прийти на мітінґ і вирівнати свої вкладки. Членів, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, проситься зложити на сім мітінґу. Неявившийся на сей мітінґ член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Данило Кісіль, предс.; Гілярій Мартинишин, секр.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. св. О. Николая, від. 293, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 4-го грудня, в гали парохіяльній, 157 18-та ул., о годині 11-ій перед полуднем. На ті збори обовязані явитись всі урядники і члени під карою після статута. Довгуючі члени обовязані вирівнати залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Буде много важний справ до полагодження. На сих зборах будемо принимати без вступного до Бр. і У. Н. Союза. По полагодженню всіх біжучих справ відбудеться вибір уряду на рік 1928. — Лев Дибик, предс.; П. Ставничий, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, подає до відома всім місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбудеться в суботу, дня 3-го грудня, о год. 7-ій вечером, в гали Івана Назимець. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1928 рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на сей мітінґ член заплатить кару. Члени, котрі ще не дали жертви на Сиротинець, повинні зложити на сім мітінґу. Члени, котрі ще не мають товариських відзнак, дістануть на сім мітінґу, а котрі ще не заплатили за відзнаки, мають заплатити на сім мітінґу. — Николай Савчак, секр.

ВИКАЗ ЖЕРВ ДЛЯ ЧИТАЛЬНІ ПРОСВІТИ У ДУБНІ, ПОВІТ ЛАНЦУТ, ГАЛИЧИНА.

Зложили слідуючі громадяне: М. Беля 15 дол.; Й. Шинґера 10 дол.; Катерина Беля 5 д., С. Беля 5 дол., В. Беля 5 дол. М. Провода 5 д., С. Клемик 5 д., Й. Ванат 5 д., П. Клупчак 5 д., М. Сендзік 5 д., І. Кондуб 5 д., М. Ґоголь 5 д., І. Репко 5 д., Ю. Яросевич 5 д., М. Ванат 5 д., Ю. Марущак 5 д., І. Киця 5 д., І. Виґодний 5 д., М. Коршняк 5 д., І. Кондуб (з Озера) 5 д., М. Шинґера 5 д., М. Медвідь 5 д., І. Ґайда 5 д., Гладинка Хома 3 д., Текля Пивцьо 3 д., Катерина Ґайда 3 д., І. Марущак 3 д.; по 2 д.: С. Ройко, Й. Махно, С. Пивцьо, П. Хома, М. Яренський, Й. Коршняк, Д. Махно, П. Собатко, І. Чаплинський, І. Совік, С. Шенґера, Іл. Мартишка, І. Махняк, Ф. Череб, І. Цирило; П. Дудко $1.50. По 1 дол.: Марта Сендзік, І. Сендзік, Марія Сендзік, о. Т. Яворський, Ф. Горошко, Н. Цяйка, Н. Ґайда, С. Швець, І. Махно.

Разом зложено дотепер $182.50, словами: **Сто вісімдесять два долярів і пятьдесять центів.**

Згадану суму вислано негайно до краю, на руки читальняного скарбника п. Йосифа Махна в Дубні, дня 30. серпня 1927 р. Кошти пересилки покрив М. Беля. Повисшу квоту виплачено вже в краю американськими долярами, як це свідчить долучене поквітовання.

Дальші грошеві жертви збирається.

Михайло Беля,
2317 33rd St., Astoria, L. I. N. Y.

ПОКВІТОВАННЯ

P. S.
на 182 (сто вісімдесять два) долярів, котрі ми одержали від Вп. Пана Михайла Белі як зібрані жертви на будову Народнього Дому в Дубні.
Дубно, 18. вересня 1927.

За Виділ:
о. Н. Булик, голова;
Яків Махно, чл. рев. комісії.